

2021-06-21

ZASADY

udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych

I. Postanowienia ogólne

1. Pomoc jest udzielana w formie zasiłku celowego przyznawanego, na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.), przez kierownika ośrodka pomocy społecznej, który działa z upoważnienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Pomoc może być przyznawana niezależnie od kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 powołanej ustawy. Wypłaty zasiłków celowych osobom uprawnionym dokonywane są przez właściwe miejscowo ośrodki pomocy społecznej.
2. Pomoc przeznaczona jest na:
  - 1) tzw. pomoc „doraźną” dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) i znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w której nie mogą zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych w oparciu o posiadane środki własne;
  - 2) remont albo odbudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, który został zniszczony lub uszkodzony w wyniku powodzi, podtopień, intensywnych opadów atmosferycznych, silnych wiatrów, wyładowań atmosferycznych lub osunięć ziemi, zwanych dalej „zdarzeniem klęskowym”.
3. Przez budynek mieszkalny rozumie się także budynek gospodarczy służący zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych rodziny lub osoby samotnie gospodarującej, w szczególności budynek inwentarski.
4. Pomoc udzielana jest na wniosek osoby uprawnionej. Wniosek może zostać złożony ustnie do protokołu poza siedzibą ośrodka pomocy społecznej, w szczególności w miejscu zdarzenia klęskowego. W uzasadnionych przypadkach pomoc może być przyznana z urzędu za zgodą osoby uprawnionej.
5. Pomoc przyznawana jest rodzinom lub osobom samotnie gospodarującym, prowadzącym, w dniu wystąpienia zdarzenia klęskowego, gospodarstwo domowe w budynku mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym zniszczonym lub uszkodzonym w wyniku tego zdarzenia, zwanym dalej „osobami uprawnionymi”.
6. Podstawą do określenia wysokości przyznawanej pomocy jest rodzinny wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez właściwy miejscowo ośrodek pomocy społecznej.
7. Pomoc może być przyznawana w drodze jednej lub kilku odrębnych decyzji administracyjnych, którym powinien zostać nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

II. Pomoc „doraźna”

1. Kwota zasiłku dla rodziny albo osoby samotnie gospodarującej nie może przekroczyć **6.000 zł (słownie: sześć tysięcy złotych)**.
2. W przypadku, gdy w jednym domu jednorodzinnym lub w mieszkaniu prowadzonych jest faktycznie kilka gospodarstw domowych przez poszczególne rodziny lub osoby samotnie gospodarujące, pomocą może być objęta każda z nich.
3. Przy określaniu wysokości zasiłku należy brać pod uwagę w szczególności:

- 1) możliwość funkcjonowania we własnym mieszkaniu domu jednorodzinnym (czy może stanowić schronienie dla poszkodowanych, czy nie stwarza dodatkowego zagrożenia na skutek uszkodzeń, czy konieczne jest zapewnienie innego schronienia w okresie przejściowym);
- 2) prace, które trzeba pilnie wykonać lub zakupy, jakie trzeba pilnie dokonać, by móc zaspokajać niezbędne potrzeby bytowe;
- 3) potrzeby dzieci z poszkodowanych rodzin w zakresie podjęcia i kontynuowania nauki;
- 4) zapewnienie dostępu do opieki medycznej i zakup leków dla poszkodowanych, zwłaszcza nieobjętych ubezpieczeniem zdrowotnym.

III. Pomoc na remont albo odbudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego

1. Kwota (wysokość) zasiłku dla rodziny albo osoby samotnie gospodarującej nie może przekroczyć:
  - 1) kwoty **200 tys. zł (słownie: dwieście tysięcy złotych)**, przyznawanej w związku ze szkodami w jednym budynku/lokalu mieszkalnym. Kwoty pomocy finansowej, przyznawane w zależności od oszacowanego procentu zniszczeń/uszkodzeń, określa **załącznik nr 1** do Zasad;
  - 2) kwoty **100 tys. zł (słownie: sto tysięcy złotych)**, przyznawanej w związku ze szkodami powstałymi w budynkach gospodarczych (niezależnie od liczby zniszczonych lub uszkodzonych budynków gospodarczych). Kwoty pomocy finansowej, przyznawane w zależności od oszacowanego procentu zniszczeń/uszkodzeń, określa **załącznik nr 2** do Zasad.
2. Kwoty zasiłków, o których mowa w ust. 1, przyznawane są w przypadku oszacowania procentu zniszczeń/uszkodzeń na poziomie co najmniej 5%.
3. W przypadku oszacowania procentu zniszczeń/uszkodzeń w budynkach, o których mowa w ust. 1, na poziomie poniżej 5%, może być przyznana pomoc, o której mowa w części II.
4. Osobami uprawnionymi są:
  - 1) właściciel budynku mieszkalnego/lokalu mieszkalnego;
  - 2) osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do zniszczonego lub uszkodzonego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
  - 3) osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego;
  - 4) osoba, która jest najemcą lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego;
  - 5) osoba, na rzecz której ustanowione zostało prawo dożywocia.
5. Niniejsze warunki mają zastosowanie również do: odtworzenia budynku/lokalu mieszkalnego w innym miejscu lub o innych wymiarach, zakupu budynku/lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego wraz z gruntem, na którym jest posadowiony albo zakupu działki budowlanej.
6. Pomoc na remont budynku/lokalu mieszkalnego może zostać udzielona osobom, o których mowa w ust. 4 pkt 4-5, pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody właściciela na przeprowadzenie remontu budynku/lokalu mieszkalnego. W przypadku wyrażenia zgody przez właściciela nie będzie on mógł ubiegać się o pomoc na remont budynku/lokalu mieszkalnego będącego przedmiotem najmu lub prawa dożywocia.
7. Zasiłek celowy może być przyznany na koszty rozbiórki zniszczonego budynku mieszkalnego wyłącznie w przypadku odbudowy budynku mieszkalnego na miejscu, na którym był posadowiony dotychczasowy budynek. Całkowita kwota zasiłku na odbudowę budynku mieszkalnego i koszty rozbiórki zniszczonego budynku nie może przekroczyć kwoty pomocy uzależnionej od oszacowanego procentu zniszczeń/uszkodzeń, określonej w załączniku nr 1 lub nr 2 do Zasad.
8. Z kwoty przyznanego zasiłku mogą zostać sfinansowane koszty remontu lub zakupu urządzeń niezbędnych do doprowadzenia energii, ciepła, wody oraz niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkalnemu, które zostały zniszczone lub uszkodzone w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych. Koszty te nie zwiększają kwoty pomocy (zasiłku) przyznanej na inwestycje, o których mowa w ust. 1.
9. Jeżeli w zniszczonym lub uszkodzonym budynku/lokalu mieszkalnym gospodarstwo domowe nie było prowadzone w dniu zdarzenia klęskowego, nie zachodzą przesłanki do przyznania pomocy. Pomoc nie

przysługuje również na remont/odbudowę budynku/lokalu innego niż budynek/lokal mieszkalny (np. budynku w budowie, domu rekreacyjnego i letniskowego) ani na remont/odbudowę obiektów o innym charakterze (np. dróg dojazdowych).

10. Kwota udzielanej pomocy na remont/odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego nie może przekroczyć wysokości szkód wyrządzonych zdarzeniem klęskowym w danym budynku/lokalu mieszkalnym.
11. W przypadku, gdy w budynku/lokalu mieszkalnym prowadzonych jest faktycznie kilka gospodarstw domowych, pomocą może być objęte każde odrębne gospodarstwo domowe, jednakże łączna wysokość środków przyznanych na remont/odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego nie może przekroczyć wysokości kosztów niezbędnych do usunięcia skutków zdarzenia klęskowego w budynku/lokalu mieszkalnym.
12. Pomoc może być wypłacana w transzach. W takim przypadku wypłata kolejnej transzy zasiłku winna zostać poprzedzona weryfikacją sposobu wykorzystania środków przekazanych w ramach wcześniejszej transzy, w szczególności rozliczeniem za pomocą faktur lub rachunków.
13. Pomoc przyznawana jest niezależnie od odszkodowania przysługującego z tytułu ubezpieczenia budynku/lokalu mieszkalnego od skutków klęsk żywiołowych. Zapis ten nie zwalnia jednak organu gminy od stosowania zasady miarkowania pomocy.
14. Pomoc – w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 – może zostać przyznana odpowiednio na remont/odbudowę wyłącznie jednego budynku/lokalu mieszkalnego albo na zakup jednego budynku/lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego wraz z gruntem, na którym jest posadowiony, albo na zakup jednej działki budowlanej.
15. Osoby uprawnione powinny przedstawić faktury lub rachunki potwierdzające poniesienie wydatków, związanych z remontem/odbudową budynku/lokalu mieszkalnego, dokonanych z kwoty przyznanego zasiłku.
16. W przypadku, gdy osoba uprawniona nie rozliczy poniesionych wydatków (np. nie przedstawi rachunków lub faktur) albo przeznaczy pomoc na wydatki niezgodne z celem, na jaki została ona udzielona, zwrot środków z tytułu udzielonej pomocy następuje na podstawie ustawy o pomocy społecznej.
17. Zasiłki, o których mowa w części III, pomniejsza się o kwotę już przyznanego z uwagi na to samo zdarzenie zasiłku celowego, o którym mowa w części II, jeżeli kwota ta została przyznana i przeznaczona na prace związane z remontem budynku/lokalu mieszkalnego.

IV. Uruchamianie środków rezerwy celowej na wypłatę zasiłków celowych

1. W celu uruchomienia środków na zasiłki celowe z budżetu państwa wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) sporządza i przedstawia wojewodzie listę uszkodzonych lub zniszczonych budynków/lokali mieszkalnych w poszczególnych miejscowościach z opisem szkody i szacowaną kwotą zasiłku.
2. Wojewoda dokonuje wstępnej weryfikacji danych zawartych w ww. listach oraz sporządza zbiorczą listę zasiłków z terenu województwa.
3. Na podstawie zbiorczej listy zasiłków z terenu województwa wojewoda, poprzez Informatyczny System Obsługi Budżetu Państwa TREZOR, występuje do ministra właściwego do spraw finansów publicznych, za pośrednictwem Ministra SWiA, z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.
4. Wzory zbiorczych list zasiłków:
  - 1) do 6 tys. zł na tzw. pomoc „doraźną”;
  - 2) do 200 tys. zł na remont albo odbudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego;
  - 3) do 100 tys. zł na remont albo odbudowę budynku gospodarczegookreślają załączniki nr 3, 4 i 5 do niniejszych Zasad.
5. Zbiorcze listy zasiłków stanowią załączniki do wniosku wojewody, o którym mowa w ust. 3.

V. Szacowanie szkód

1. Oszacowania wysokości szkód w budynku/lokalu mieszkalnym dokonuje osoba posiadająca uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości albo komisja do spraw szacowania strat, powołana przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), w której bierze udział pracownik organu nadzoru budowlanego wykonujący zadania służbowe.
2. Osoba posiadająca uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości albo komisja do spraw szacowania strat, o której mowa w ust. 1, określa procentowy udział zniszczenia lub uszkodzenia, o których mowa w załączniku nr 1 lub załączniku nr 2 do Zasad.

VI. Wsparcie działań

W celu sprawnego udzielenia pomocy, w razie konieczności, wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta powinni zapewnić służbom pomocy społecznej, odpowiednie do potrzeb, wsparcie ze strony innych pracowników samorządowych gminy lub powiatu.

VII. Postanowienia przejściowe i końcowe

1. Tracą moc:
  - 1) *Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (DOLIZK-VI-775-1/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.);*
  - 2) *Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych (DOLiZK-IV-775-10/2017 z dnia 17 sierpnia 2017 r., z późn.zm.).*
2. Niniejsze zasady obowiązują od dnia ich zatwierdzenia.

do Zasad udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych (**do 200 tys. zł**), o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

<i>Procentowy udział zniszczenia/uszkodzenia</i>	<i>Kwoty pomocy - do:</i>
<i>5-20%</i>	<i>20.000</i>
<i>21-30%</i>	<i>26.000</i>
<i>31-40%</i>	<i>33.000</i>
<i>41-50%</i>	<i>40.000</i>
<i>51-55%</i>	<i>50.000</i>
<i>56-60%</i>	<i>60.000</i>
<i>61-65%</i>	<i>80.000</i>
<i>66-70%</i>	<i>110.000</i>
<i>71-75%</i>	<i>140.000</i>
<i>76-80%</i>	<i>170.000</i>
<i>>81%</i>	<i>200.000</i>

do Zasad udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych (**do 100 tys. zł**), o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

<i>Procentowy udział zniszczenia/uszkodzenia</i>	<i>Kwoty pomocy - do:</i>
<i>5-10%</i>	<i>6.000</i>
<i>11-20%</i>	<i>9.500</i>
<i>21-30%</i>	<i>13.000</i>
<i>31-40%</i>	<i>16.500</i>
<i>41-50%</i>	<i>20.000</i>
<i>51-55%</i>	<i>25.000</i>
<i>56-60%</i>	<i>30.000</i>
<i>61-65%</i>	<i>40.000</i>
<i>66-70%</i>	<i>55.000</i>
<i>71-75%</i>	<i>70.000</i>
<i>76-80%</i>	<i>85.000</i>
<i>>81%</i>	<i>100.000</i>